

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.,
készszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítottak.
A nyiltérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk fizetőkötetben levő hirdető-írók, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamáziókat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Városi bejelentő hivatal.

Léva város képviselőtestülete a városi bejelentő hivatal létesítése tárgyában szabályrendeletet szándékozik életbeléptetni, mely legutóbb a jogügyi bizottság ülésén szakszerű tárgyalás alá vétetett. A kormány már régóta érezte a vidéki városokban ily bejelentő hivatalok létesítésének szükségét s a bizottság valamennyi tagjának az a véleménye, hogy Léva városában is ezen szabályrendelet nagyban emelni fogja a vagyon és életbiztonság, az idegen forgalom ellenőrzését, a melyek esetleg a város fejlődésénél követendő irányelvek megvalósítása alkalmával már konkrét adatokkal foglalkozni. Felmerültek ugyan az észrevételek közt oly megjegyzések, hogy ezen bejelentési kötelezettség valószínűsége rendőrállammá teszi az országot s indokolatlan terhet ró a polgárokra.

Hát ezen megjegyzések semmi komolyabb alappal nem bírnak, mert magának a polgárságnak érdeke az, hogy a hatóság minden ki és beköltöző lakóról tudomást szerezzen a vagyon és életbiztonság szempontjából, nem különben a kézbesítések lehető leggyorsabb és legpontosabb eszközzése céljából. Hányszor fordult elő a múltban is, hogy egy-egy messze elágazó bűncselekmény számai teljesen szétszakadtak, mert a megugrott tettes nevével foglalkozását nem irtotta senki.

Tehát úgy vagyunk, mint közbiztonsági tekintetből szomorúan kell nélkülöznünk az idegenek ellenőrzését, más szóval, nagyon érezzük egy bejelentő hivatal hiányát. Nem minden ok nélkül határozta el magát a kormány, hogy némely szabad királyi és rendezett tanácsú város idegen forgalmának ellenőrzése és nyilvántartása érdekében

a bejelentési intézmény és ellenőrzés tökéletesítését keresztül viszi, illetőleg hét vidéki várost bejelentő hivatal létesítésére kötelez.

Ezek között a városok között — s ez előttünk természetes is — nincs Léva. Pedig, ha valamely városban szükség van ilyen intézményre, úgy Léván igen. Megmondjuk miért. Városunk a kedvező geográfiai fekvése következtében abba a sok tekintetben kedvezőtlen helyzetbe jutott, hogy közvetlen a főváros szomszédságában fekszik. Mi sem természetes tehát, hogy az ott kiképzett betörő, csirkefogó, striczi, s a többi veszedelmes individuum alkalmas és nem ellenőrzött rejtekhelyet talál Léván, sőt az onnan kitiltott, eltoloncolt egyének is városunkat keresik fel, hogy itt gyakorolják a törvény által tiltott mesterségüket.

Maga ez az egy körülmény elegendő okot szolgáltat tehát arra, hogy Léva a bejelentési intézmény kifejlesztéséért, illetőleg létesítéséért.

Van azonban még más ok is, mely hova-tovább elkerülhetetlenné teszi a rendszeres bejelentési intézmény létesítését.

Mindenki nagyon jól tudja, hogy városunk közbiztonsági állapota azért nem emelkedhetik a kívánt fokra, mivel rendőrségünk létszáma botrányosan csekély, s e mellett a személyzet egy része tulajdonképeni kivátsától elvonatik, s a különféle kézbesítésekre használtatik fel. E kézbesítés — természetesen — igen sok időt igényel épen azért, mivel nálunk a bejelentési intézmény hiányzik, megtörténik, hogy egy-egy egyént sokszor napokig kell keresni, kutatni annak a rendőrnek, kit tulajdonképeni hivatása közzend és közbiztonság megóvására kötelez. A bejelentő hivatal létesítését szük-

séggé teszi még az is, hogy a helyes adminisztráció megköveteli a be és elköltözők pontos nyilvántartását. Ez pedig a bejelentési intézmény nélkül lehetetlennek tartjuk.

Városunk rendőrkapitányi hivatala a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik is nyilvántartani a beköltözők névsorát. Az ellenőrzés tekintetében nem is lenne talán kifogásunk, ha maga a polgárság is törekednék a rendőrkapitányi hivatalnak ebben az igazán terhes munkájában segítségére lenni. Ámde míg nincs kötelező szabályrendeletünk, a háztulajdonosok, szállást adó gazdák nem tartják kötelességüknek, hogy állandó tartózkodásu lakóikat bejelentésük. Ez megjárja falun, hol az utolsó tyúk is tudja, ha valami idegen teszi be a lábát, de egy városban már nem, s ezzel a körülménnyel is számolni kell. S bizony nem lehet, s nem szabad kívánni a rendőrségünk től ily körülmények között, hogy minden kérdésökösödésre utba igazítást tudjon adni, minden legkisebb személy lakását tudja, mikor azt neki senki be nem jelentette.

A bejelentő hivatal létesítése, a lakás bejelentési kötelezettségnek szabályrendeleti uton leendő megállapítása tehát igen szükséges dolog, s a minden tekintetben helyes adminisztráció egyik főkövetelése.

Hallottunk a bizottságban olyan ellenérvet is a bejelentő hivatal intézménye ellen, hogy annak életbe léptetése esetén a vendégek is bejelentendők lennének s ez nagy kellemetlenség és teher a polgárra. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy a bejelentési kötelezettség ezekre ki nem terjed, a vendég sehol a világon nem esik bejelentés alá s az nálunk sem fog meg-

történni s ilyféle intézkedést szabályrendeletünk sem tartalmaz.

Az azonban, hogy minden szállodába érkező utas, minden állandó tartózkodásra városunkba érkező egyén itt tartózkodása és elköltözése bejelentessék, a közrend és közbiztonság szükségszerű követelménye, melynek hasznos voltát csak akkor fogjuk felismerni, ha a szabályrendelet életbe lép.

Tallózások, hazánk közgazdasága teréről.

Akárhogyan forgatjuk is a statisztikát, mindig csak arra az eredményre jutunk, hogy bizony minden téren pangás észlelhető s hogy ennek a fő oka, törvényhozásunk jelenlegi tehetetlensége. Ehhez különben nem is szükséges statisztika, hanem csak öszintén s komolyan kell figyelemmel kísérni a mindennapi életet és akkor mindenki észreveheti a bajt, akinek épek a szemei s józan az esze.

És mégis csendálatos, hogy a magyar törvényhozásban, a kiáltó igazsággal szemben akadnak emberek, akik nyilvánosan, fülek hallatára, anyai okos és képzett, tapasztalt egyén előtt ki merik mondani, hogy a Ház tehetetlensége nemhogy ártana; de sok téren, közgazdasági szempontból még hasznos is.

A közönséget azonban, ilyen kijelentésekkel, nem lehet ám lóvá tenni; mert ennek a kisujja is elárulja, hogy mily károkat okozott s okoz az országgyűlés munkaképtelensége. Ez az időfecsérlés, haszontalan szóáradat, ugyanannak a dolognak s érveknek száz meg százféle alakban való feltalálása, az országnak sok pénzébe került s oly károkat okozott s folytonosan okoz, hogy annak értékét kiszámítani nem is lehet.*) Az anyagi s bizonyára szellemi veszteséggel szemben, kellő egyenérték, jelen

*) A szerző egyéni nézete. — Szerk.

TÁRCZA.

Bella naplójából.

19 . . . április 28.

Ma nagyon bosszus vagyok, és emellett oly szórakozott, hogy a mama már egypár-szor megdorgált, amiért fordítva huztam fel a gombos cipőmet, és cukor helyett sőt tettem a kávéba. De hogy is ügyelhetek én most a rendre! Olyan nehéz a fejem, mint egy anyáé, akit legalább is öt-hat apró síró gyerek vesz körül . . . Csak zuzni-törni szeretnék mindent! Pedig én nem vagyok haragos természetű. De nagy oka van az én mostani rossz hangulatomnak . . .

Tegnap Vilma néniénél voltunk egy este. Már alig vártam azt a pillanatot, hogy nála lehessen, mert itt találkozni szoktam az én drága Jenőmmel, akit a mama finom modoráért, én meg azért a szép ragyogó szeméért szeretek annyira . . . Jenő Vilma néni fiának jó barátja, ő mutatta be nekünk egy pár hónappal azelőtt, és ezen idő óta ez az aranyos fiú nagyon gyakran meglátogat minket, aminek én örülök legjobban.

Csak oly társaságban nem szeretek együtt lenni vele, ahol több leány van, mert félek, hogy azzal a tüzes szemével másra is oly kedvesen pillant, mint reám. Inkább kiállok egy tűszúrást, semhogy én ezt lássam. Akkor vagyok a legboldogabb, ha nálunk van. Itt nem kell attól tartani, hogy valaki elszeregeti tőlem, mert a mamán kívül csak egy női személy van a háznál, a madmázé, ez meg oly szende átlászó arcu teremtés, hogy még akkor is lesütve tartja a szemét, ha reá néznek, vagy ha beszélnek hozzá.

A Vilma néni estélye örökké emlékezetemben marad. Ott létem alatt folyton

Jenőt kísértem figyelemmel. Vajjon nem mosolyog-e másra is oly kedvesen mint reám. De Jenő az én egyetlen reményem nagyon szépen viselte magát, el se mozdult mellőlem. Kettőn meghuzódtunk a szalon egyik sarkában, és oly sok zépet csevegett nekem, hogy élvezet volt őt hallgatni . . .

Amikor e sok szép szó hallatára szívemet édes érzelmek szállták meg, s amikor arcom a boldogságtól kipirult, egy nagyon szomorú jelenet következett be . . . Egyszerre megeredt az orrom vére, a teher ruhám és Jenő közelje tele lett piros foltokkal. Én úgy álltam ott, mint egy néma . . . Leghelyesebben cselekedtem volna, ha észrevételül kiszaladok a szobából, de tud is az ember olyankor gondolkozni, amikor édes mámor veszi őt körül . . .

Nem is szeretek e jelenetre gondolni. Elég az ahhoz, hogy mindjárt ott hagytuk az estélyt, mert hát csak nem maradhattam tovább ott a vérfoltos ruhámba.

Óh te átkozott nap! Irtózom, ha rád gondolok. Szegény Jenő! Leolvastam az arcáról, mennyire bánthatta őt, amiért a legboldogabb percben el kellett válnunk. Bizonyára ez estén akarta bevallani, hogy szeret . . . Oly bánatosan hajtotta le fejét, amikor elbucuztunk egymástól . . .

19 . . . május 1.

A mama összeveszett a francia kisasszonnyal, amiért Olgicának már egy hete nem pucolta a fogkefével a fogát. Ez a szende teremtés, akinek csak jószág sugárzik ki arcából, egy idő óta oly szórakozott. Én nem tudom elképzelni, hogy mi lehetett egyszerre őt. Sokszor észrevettem, hogy a szeme ki van sirva, és ha kérdezem tőle ennek okát, elpirul. Uglátszik, hogy sze-

gényke szerelmes abba a magas urba, akivel rendszeren a conservatórium előtt találkozni szoktunk. Már kapott is egy pár névtelem levelet, bizonyára az küldte neki. Óh ezek a férfiak úgy el tudják bolondítani a leány fejét . . .

De ki ér rá most a madmázé lelki állapotával foglalkozni, mikor magam is oly kábult vagyok . . . Amióta Jenő ismerem, nincs nappalom, nincs éjjel, aludni sohasem tudok, az ő képe lebeg egyre előttem. Ébren álmodom át a hosszú éjszakát. Óh, aki nem volt szerelmes, aki nem érezte azokat az érzelmeket, melyeket én most érzek, az nem tudja, mi az élet . . . Mindent rózsás színben látok magam előtt, s a szabad természet oly nagy hatással van reám! Oly boldog érzés fog el, ha látom a csillagos eget, ha hallom a fák zugását és a madarak dalát. A természet szépségét csak az élvezheti igazán, aki boldog . . . s én boldog vagyok, mert szeretek, miként emberi lény e földön csak szerethet!

Mit ér a világ illat nélkül, szív szerelem nélkül . . . ?

Mikor jössz már el, te édes pillanat, amidőn Jenőm nyakába borulva, ezt sutoghatom:

. . . „Enyém vagy, egyedül az enyém.”

Óh én érzem, hogy ő mennyire szeret! Tudom, hogy nélkülem nem volna képes élni . . . Huszen úgy pirul az arca, ha reám néz! Ha táncközben átfogja derekamat, mintha tüzes villám cikázna rajtam keresztül . . . Ha kezét fog velem, oly erősen megszorítja kezemet, hogy felforr bennem a vér . . . Bizonyára e kézzel szeretne akarja kifejezni lángoló szerelmét . . . E néma jelekkel akarja tudomra adni, hogy meny-

nyire imád. Sohase kínálkozik alkalom, amidőn négy szemközt beszélhetne velem, de azért én mégis megértem őt. Mire valók azok az arcpirulások és elhalványulások . . . És nem is kívánom, hogy szavakba öntse szerelmét, mert az a legmélyebb érzélem, amit kifejezni nem lehet . . .

Óh én drága Jenő! Ha számíznék téged a világ végére, még oda is követnélek. Elviselnék érted bármily szenvedést, és ha kívánnád, úgy feláldoznám életemet is! A szerelem sok mindenre képes!!!

A mamának nem merem elárulni lángoló szerelmemet, mert tudom, hogy akkor az én mindenségem be nem tehetné hozzánk a lábát. A mama ugyanis mindenáron Vilma néni fiához, Elekhez akar feleségül adni, akit én úgy gyűlölök, mint a kecske a kést. Az igazat megvalva Elek nagyon szép fiatal ember, azaz jobban mondva fucska, mert még csak négy év múlva lesz kész mérnök. Az arca olyan fehér, mint egy leányé, és az ilyen férfiakat gyűlölöm, mert nagyon is el vannak bizakodva, és azt hiszik, hogy szebb ember nem létezik kivüük. Nekem csak az olyan kreol arcúak tetszenek, mint az én aranyos Jenőm. Csak ne vetne rám oly lázas pillantásokat, mert még egyszer a mama észreveszi ezt, és akkor jaj az én szegény fejemnek . . .

A mama nem is sejtí, hogy mily nagyon imádjuk egymást . . . Tudom, nagy lesz a csodálkozása, amikor Jenő megkéri tőle a kezemet. Akkor majd nem fogja többé említeni előttem Elekét, mert hát csak inkább odaadja leányát egy tanárnak, mint mérnöknek. Ezek a mérnökök nagyon nehezen boldogulnak a mai világban!

politikai salkotmányos állásunkban nincs. Ez bátran állítható.

Eltelvelyegünk tehát ismét s eltöltöttük az időt olyasmiről, a mi sok tanult s okos ember szerint is, a gazdasági megerősödésnek egyszerű folyamánya szokott lenni. Pedig mindenre juthat és jut is idő. Nekünk azonban Bécsot kell majmolnunk, nekünk is ki kell dühöngni magunkat; koplialunk kell a hazáért! Jussunkat nem engedhetjük, ha addig élünk is! Szóval, ez a betegség, meg-meglep minket is, miről sokszorosan tanuskodik történelmünk; különösen ha okosan tanulmányozzuk azt, s nem amúgy „magyar Miska“ módjára.

Igaz, hogyha ebből vagy abból nem terem elégséges mennyiségben, vagy rossz a termés, annak politikai pangásunk nem lehet kizárólag az oka; ámde ki tagadhatná, hogy a gazdasági tényezőkre a gazdasági politikának a megbénulása, esetleg szünetelése, minden körülmény közt észlelhető, érezhető és kihatása el nem vitatható.

Igy, a többi közt, nálunk most van elég pénz; de nincs vállalkozó kedv. Már most hogy szivarogjon a nép közé a pénz, hogy jöjjön forgalomba? Sokféle értékesítési nehézséget kellene eltávolítani, mert csak úgy a termelésre mint az iparra és kereskedelemre, szóval az üzletre nézve hátrányosak s ezt meddővé teszik. Csak az idegen búza behozatalát hozzuk föl példának. Több termelési ágra, nagyobb súlyt kellene fektetnünk: mert hiszen az mégis csak komédia, hogy babot, lencsét, Oroszországból kell hozatnunk.

Kissé talán idegenszerűnek s meglepőnek látszik annak a fölemlítése, hogy rizstermelésünket is jobban fokozhatnók, fejleszthetők; mert hiszen ez jól fizet. Ha egy hold 15—16 métermázsát ad, azt hisszük, hogy 18 koronával ez elég szép jövedelem. Így vagyunk a dohányjal is. Ebből szintén keveset termelünk, pedig holdanként ebből is megterem 500—700 kgm. s métermázsáját 180—270 koronán vesszük. Nem különben állunk a kenderrel is, különösen az olaszfajtával.

Csak állattenyésztésünkkel lehetünk a körülményekhez mértén megelégedve.

Az ipar terén, nagy a hanyatlás, különösen a fának az értékesítésében. A dongafa üzlet gyenge, pedig ebből jól pénzeltünk. A fa értékesítésének a nehézségei, szoros kapcsolatban állanak a fővárosi iparnak a pangásával.

A szénbányászat föllendülése is kívánatos s nagyon szükséges, hogy gyáraink hazai szénét fogyasszanak.

Vasiparunk hanyatlak, mert kevés a beruházás; az asztalos ipar is pang, az emberek nem építkeznek. Szabó ipar is rosszul áll, oka az, hogy nagy a behozatal,

19. május 4.

Ma este bálba megyünk. Jenő is ott lesz. Már előre örül a lelkek a viszontlátásnak! Van-e nagyobb élvezete a szerelmeknek, mint a tánc! Van-e nagyobb boldogság a földön, mint a fényes bálterem sikos padlóján végig táncolni az éjszakát azzal, aki legkedvesebb szívünknek. . . Ekkor kinálkozik legjobb alkalom, egymásnak elstogni mindazt, ami szívünkbe van zárva. . . Oh már előre oly hangosan dobog a szívem!

Repüljetez órák, repüljetez percek. Egy pillanat is sok oly szívnek, mely örüléig szeret. . .

19. május 6.

Adj erőt hatalmas Istenem, hogy el tudjam viselni azt a fájdalmat, mely most egész lényemet eltölti. Most ébrednek arra a tudatra, hogy a szerelem fájdalommal és szenvedéssel jár. Eddig azt hittem, hogy aki szeret, az a boldogságnál egyebet nem ismer. . .

E percben csak a halált kívánom. Ott szeretnék lenni, ahol már nem dobog a szív, ahol megszűnik minden fájdalom. . . Olyan vagyok, mint egy kicsi gyermek, aki legkedvesebb álmából egyszerre felébred, és ahelyett, hogy tovább csendesen aludna, hangosan sírni kezd. Felébredtem én is egy édes álomból, de hiába erőlködöm, elaludni nem tudok többé. . .

Letűntek már számomra a boldog órák! Elmúlt már az én boldogságom. Vagy az igazi csak jönni fog? Nem! Nem leszek én igazán boldog soha. . . !

Nem fogok szívemből őrlni semminek. Egyszer volt egy leány, aki boldog volt. . . De csak volt!

(Folyt. köv.)

A kereskedelemben a fogyasztási, ruházkozási, háztartási s fényüzési cikkeknel, szeretlen nagy a verseny. A közönség fizető képességének a hanyatlása s közlekedési nehézségek nagy hátrányul szolgálnak. A gyárpár is hanyatlak. Az osztrák-verseny nagy károkat okoz neki, úgy látszik, hogy mégis csak szükséges volna az önálló vámterület. A börgyár sem emelkedik, mert a java bört kiviszik a külföldre és csak a selejtes marad itt. Ausztria e téren is nagy versenytárs. A papírgyártás is gyenge, az üzlet pang. Itt is a szomszéd áll az utban. Malomiparunk nem kielégítő, finom lisztünk is kezd már elértéktelenedni. Az építőipar pang, a pénzt nem akarják házakba fektetni, általában, olcsóbb közlekedési tarifákra volna szükség. Fiumét jobban kellene támogatnunk, hogy ott minél több vállalat keletkezzen. A tengerparton volna elég hely. A kézműipar is rosszul áll. A házi iparnál nagy baj az, hogy nincs kereskedelmi jellege.

Az ipartörvényt mielőbb, a mai követelményeknek megfelelőleg kellene átdolgozni. Ebben az osztrák nem akadályoz minket, még se tesszük! Reformálni kellene a betegsegélyző pénztárakat, a munkás ügyet is rendezni kellene, valamint a tanoncoktatást, tanonctartást megfelelőbben szabályozni.

Biztosításoknál az üzlet fejlődik. Csak hogy ezen a téren, szabályosabb ellenőrzésre volna szükség. Különösen a külföldi életbiztosító intézeteket kell jobban szem előtt tartani; mert sok közülük a közönségnek nem szolgál előnyére. Ezeknél nagyon is meg kellene követelni azt, hogy kötvényeik kiállításánál, a homályos, általános kifejezéseket ne használják; a biztosítási idő megjelölését minden kétséget kizárólag eszközöljék; évi mérlegeiket pedig kellő körültekintéssel, méltányossággal és igazsággal állítsák össze. Ezek tekintetében általában a panasz, mert sok a visszaélés. Ezek a tisztelt csoportok például, nyerevényben való részesüléssel biztosítanak, e czímen nagyobb összeget fizetnek; de a biztosított egész idő alatt, egy hunczfut krajcárt sem lát. Az Equitable is ezek közé tartozik. Kíváncsi az ember, hogy hova lesz az a fizetési többlet. Ha nincs nyerevény, akkor nyerevényre ne biztosítson, mert ha 20 év alatt, egy fityngot sem adhat e címen biztosítottnak, akkor biztosítása nem igaz alapokon nyugszik. A Gresham pedig, tulfizeteti az embereket s a pénzt is sokáig visszatartja. Azt sem volna szabad megengedni, hogy itt, Magyarországon, németül állítsák ki a kötvényeket. Ennek sem az osztrák az oka, hanem a mi nembánomságunk, tehetetlenségünk, tanyaságunk.

A közlekedésügy is sok kívánni valót hagy fenn. A községi utadók felhasználása czélszerűtlenül történik. Megyénk községi utak dolgában ugyancsak el van hanyagolva s bizonyára így néz ki az egész ország.

Szóval, annyi nálunk a teendő s annyira hátra vagyunk sok tekintetben, hogy időbe fog kerülni, míg türeltő állapotok lesznek. Közigazgatásunk rossz, megbízhatatlan, tévelygő. Ki ennek az oka? Csak mi, akik lanyhasággal, könnyelműséggel, gyanúsítással, üres panaszokkal, ósdi politizáló természetünkkel útjuk agyon a drága időt!

Vízy.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta havi ülését a főispán elnöklése mellett.

Az alispán a közigazgatási ágak aprilis havi állapotáról tett jelentést. — Bejelentette, hogy Benkovich Guidó a grszkereszi járásba beosztott közigazgatási gyakorlatot szolgálattételre központba rendelte. Mahács Pál nyugdíjazása folytán a felsőháromi körjegyzői állásra Rappensberger Vilmos ügyrmatii anyakönyvvezető lett megválasztva.

A nagygyőrcei körorvosi állásra megválasztott Dr. Ondrejicska György lemondása folytán Dr. Pongrácz Gyula krompachi vasgyári orvos.

A kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy aprilis hónapban befolyt egyenes adóban 15054 kor. 89 fillér, hadmentességi díjban 360 kor. bélyeg és jogilletékben 23738 kor. 59 fill. fogyasztási és italadóban 130683 kor. 84 fillér.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy az „Országos Magyar szövetség“ elhatározta, hogy a vidéki népiskolák serdültebb tanulóinak címére több éven keresztül ingyen küldi meg a Pósa Lajos szerkesztésében megjelent „Az én Újságom“-at. A szövetség megkeresésére megjelölte a tanfelügyelő azon idegen ajku községek népiiskoláit, melyekben a magyar nyelv és beszéd oly sikerrel tanítta-

tik, hogy a tanulók ezen gyermeklapot haszonnal olvashatják. A jelzett lap 166 tanuló címére lesz megküldve.

A vármegyei főorvos jelentette, hogy a közegészségi állapot aprilis hóban kedvező volt.

Április hó második felében a védhimlőoltás a lévai, armaróthi és gamszentkereszti járásban kezdetét vette ugyan, de ahol vörheny vagy kanyaró eset fordult elő, ott a védoltás ezen körök megszüntéig elhalasztva lett.

A kir. mérnök bejelentette, hogy az utfontartáshoz szükséges fedanyag kiszállítása az állami és törvényhatósági közutakon megkezdett és folyamatban van. A Nagykálnán és Kiskoszmályon eszközrendő hengereles kavics anyaga átvétetett, és a hengerelés végző gőzhenger Kálnáról ápril 30-án Lévára érkezett.

A Léva—vámoslady—óvári vicinális közuton engedélyezett inségmunka befejeztetett. — r. t.

Rendkívüli közgyűlés.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 11-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az alispán elnökölt.

Felolvasatott a törvényhatósági távbeszélő építési költségeinek fedezésére felveendő 150,000 korona törlesztéses kölcsönről szóló kötelezvény. E szerint a kölcsön a magyar jelzálog hitelbanktól vétetik fel, és 4-2% százalékkal 65 év alatt törlesztendő. A kötvény kiállításával a törvényhatósági bizottság az alispánt és a vármegyei-tisztii főügyészt bizta meg.

Tudomásul vétetett a belügyikormány leirata a barsmegyei népnevelők egyesületi tagjainak fuvardíjairól szóló szabályrendelet tárgyában.

Kihirdetett a vármegyei díjnokok napidíjainak megállapításáról szóló szabályrendelet. E szerint a kezdő fizetés 2 kor. Három évi szolgálat után 2 kor. 50 fill, és hat évi szolgálat után 3 kor. — r. t.

Különfélék.

— **A lévai állami tisztviselők egyesülete** f. hó 10-én d. u. tartotta közgyűlést a városháza nagytermében Hollo Sándor elnöklése alatt. A gyűlésen az államiakon kívül más köztisztviselők is résztvettek. Miután az előző év munkálatait és a számadásokat tudomásul vették, a jegyző felolvasta az új alapszabály-tervezetet, melyet már a központ is jóváhagyott és melynek célja az, hogy az állami tisztviselők egyesülete a helybeli (összes) tisztviselők egyesületévé terjedjen ki. A közgyűlés a tervezet nemí stílusos módosításokat tett, és elhatározta, hogy addig, míg az alapszabály-tervezet a belügyi kormány jóváhagyásával leérkezik, a régi alapon szervezi tisztikarát. Erre a tisztikar — az eddigi bizalmat megköszönve — lemondott, de a közgyűlés újra egyhangulag az eddigi tisztikart választotta meg. Sipos Izidor jegyző áthelyeztetvén, helyébe Szentiványi Endre pénztárost választották, a pénztárosi teendők ellátására pedig Bajcsék János adótárnokot kérték fel. Az öttagú választmányba az áthelyezett és időközben elhunyt Szigethy Miklós helyébe dr. Káton János választották. — A kiterjesztett egyesületbe való belépésüket a közgyűlés alkalmával bejelentették a városi és izraelita elemi iskolák tantesztületei, továbbá Forgács Mihály anyakönyvvezető.

— **Változások a honvéd-tisztikarban.** Május hó 1-én Bartha László m. kir. honvédhadnagy főhadnagya nevezetett ki és ezen minőségben Nyitrára helyezték; a lévai zászlóaljhoz helyeztettk át: Morvay Vilmos főhadnagya a 21-ik honvédgyalogezredtől, Kégl József főhadnagya a 17-ik h. gy.-ezredtől, Gecze Aladár főhadnagya pedig a pozsonyi 4-ik kerület törzsétől.

— **A kasznói estélyről,** melyen Dreyshock Sándor Bosnia, Hercegovina és Dalmácia nevezetességeit fogja saját felvételű vetített képekben bemutatni, a vigalmi bizottság már székülde az értesítést. E szerint az érdekes estély f. hó 27-én esti 1/9 órák tartatik meg; a tagok vendégeit is szívesen látják.

— **Érettségi vizsgálatok.** Ez idén — hála a májusi aranyesőnek — korán fognak az életre megérni a főgimnázium VIII-ik osztályu tanulóit. Az írásbeli már holnap, azaz 15-én kezdődik, a szóbeli pedig június hó 2-án. Szerencsét nem kívánunk, mert ez nem illik.

— **Halálozás.** Városunknak egy tisztességben elagott polgára fejezte be földi életét, Braun József, 71 éves korában. Pénteken, f. hó 12-én temették általános részvét mellett Nyugodjék békével!

— **Követendő példa.** A nem magyar nevű honpolgárok azzal tesznek hitvallást magyarságukról, hogy idegen hangzásu nevetek magyarosra változtatják. Azok a név-változtatások, melyek a hivatalos lapban napról-napra megjelennek, a magyar állam-ésme hódításának mindmégannyi diadalát jelntik. A lévai állami tanítóképző növendékei közül mint minden évben, úgy ez idén is tizennygyen nyujtották be kérvényüket névmagyarosítás iránt, hogy mire az oklevelet megszerzik, nemcsak magyar szívvvel és magyar lélekkel, de magyaros hangzásu névvel is lépjenek hivatásuk fontos terére,

amelyen tiszta kívül-belül magyarra szükség. — Kár, hogy sok tanulónak szülei — érthetetlen balítélet folytán — nem engedik meg, hogy nevét megmagyarosíthassa.

— **Kinevezés.** Kott István, lévai kir. járásbíróági irnok a trencsényi kir. törvényszékhez segédtelekkönyvvezetővé neveztetet ki.

— **A lakbérleti szabályzat,** a mely városunkban folyó hó 1-én lépett életbe, és egy a háztulajdonosok, mint a bérbevevők jogait és kötelezéseit állapítja meg, már megjelent és 20 fillérért kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében!

— **Az „En újságom“ a tót gyermekeknek.** Az „Országos Magyar szövetség“ vármegyének 166 tót ajku elemi iskolás tanulója címére küldi Pósa Lajos kuruc-magyar érzéssel szerkesztett kedves gyermeklapját, az „En újságom“-at. E derék és tevékeny egyesület igen sokat tesz a magyar eszme terjesztésének érdekében, legutóbb egy lévai embert bizott meg azzal, hogy Léván tagokat gyűjtson számára; ezen megbizott meg is fogja kezdeni a taggyűjtést, csak azt várja, hogy a hazafias áldozatkész-ségnek az a mezeje, melyet nemrégiben a Femke letarlózott, újra erőre kapván, kisarjadjon.

— **Országos tornaverseny.** F. hó 28—29 napjain országos tornaverseny lesz a fővárosban, melyen körülbelül 5000 diák vesz részt. A lévai tanítóképző növendékei is készültek a versenyre, de nem mehetnek, mert a közoktatásügyi kormány ez idő szerint „nincs abban a helyzetben“, hogy a verseny költségeihez hozzájárulhassa, s így az igen szerény anyagi viszonyokban élő tanítónövendékek majd csak itthon fognak versenyezni.

— **A nyakszirtmeredés.** Az orvosi körök véleménye szerint a nyakszirtmeredés veszedelmes járvány, amelynek behurcolása ellen jó lesz az előzetes intézkedéseket itt is idejében megtenni. A fertőzés ellen, amennyire eddig tudják, legbiztosabb védelem a lehetőleg nagy tisztaság, rendszeres fürdés, a tiszta fehérnemű, észszerű táplálkozás, a lakások szorgalmas ezellőztetése és takarítása. — Megállapították azt, hogy a betegség kórcsírja a nyakbélgyökereket átterjed el a testben és főképpen az orr váladékában található, ezért tehát óvakodni kell minden hurutos meghűléstől, főképpen a náthától, mert ez veszedelmes az olyan helyeken, ahol a nyakszirtmeredés járványa fellépett.

— **Meleg lesz a nyár.** Egy amerikai hajós kapitány szerint az idén rendkívül szép nyár várható, mert azt észlelte, hogy a viharok a sarki jeget szokatlanul korán megszaggatták s meglazították és így a jégzajlás csakhamar be fog következni. — így az időjárás nagyon kedvező lefolyásu lesz.

— **Vasuti jegyek ellenőrzése.** Ez évi május hó 1-vel a vasuti jegyek ellenőrzése tekintetében új rend lépett életbe. Erre vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: „A menetjegy a váróhelyiségbe való bemenet alkalmával, a pálya-előterre való belépéskor és ennek elhagyásakor, a kocsiba való felszállásnál, úgy szintén menetközben bármikor kívánatra előmutatandó, és azon berendezéshez képest, mely az ut utolsó vonalrészére nézve fennáll, vagy rövid idővel az utazás befejezte előtt, vagy annak befejezte után kívánatra átadandó. Érvényes menetjegy nélküli utas az általa megtett egész utra, és ha azon állomás, ahol felszállt, nyomban kétségtelenül meg nem állapítható, a vonat által megtett egész utra eső rendes menetdíj kétszeres összegét, de legalább 6 koronát fizetni köteles. Ellenben az, ki a kalauznak vagy vonatvezetőnek minden felszólítás nélkül jelenti, hogy elkésés miatt jegyet már nem válthatott, csak a rendes menetdíjat 1 Korona pótlékkal fellelve, legfeljebb azonban a menetdíj kétszeresét tartozik fizetni. Az utas, ki azonban fizetni vonakodik, a vonatról kiutasítható. Aki érvényes menetjegy nélkül foglal helyet egy indulásra készen álló vonatban, 6 koronát köteles fizetni. Mindezen esetekben pótvégy, vagy egyéb igazolvány szolgáltatandó ki. Ezért helyiségekkel vagy pálya-előterekkel bíró állomásokon a pályaudvar-belépti jegy a váróhelyiségbe vagy a pálya-előterre való belépéskor előmutatandó és azok elhagyásakor átadandó.

— **Krumpli hamisítás.** Ki gondolná, hogy a föld ez egyszerű terméket is hamisítják. Pedig ez is megcsik, különösen tavasz felé hozzák nagy mennyiségben forgalomba a hamis új krumplit, a mely főleg piacokon és csemego kereskedésekben található. A hamis új krumplit régi krumpliból készítik, még pedig oly módon, hogy az öreg összeaszott kisebb fajta krumplit néhány napig vízbe áztatják, míg a felszivott víz folytán rendez, teit formát kapnak. Akkor azután homokkal addig dörzsölik, a míg a régi bőr lehámlik és egy új, az új krumpléhoz hasonló héj képződik. Ezután a napon kissé megszáritják, zsákba töltik, közbe egy kis homokot tesznek és készen van az új krumpli. Van ezenkívül még több hasonló módszer, melynek alapján az új krumplit lehet előállítani, de mindnek az a hibája, hogy az ilyen módon kikészített krumpli ize lényegesen rosszabb, mint az igazi új krumplié, sőt nem ritkán élvezhetetlen. Már négy héttel ezelőtt Léván is árultak ilyen „új“ krumplit.

Sáray Elemér és Lakatos Sándor monte-carliói utjáról hazazért s már ma zeneestélyt rendez Lang központi kávéházában, ahol ezental minden csütörtökön és vasárnapokon zene lesz. Lang Kávéházában van a legalkalmasabb hely, a hol ilyen zeneestélyek megtarthatók.

Színház.

Szombaton a „Fecske” című operettben színészeink habár csekély számú közönség előtt, jól érvényesítették készségüket. Az egész előadásban kitűnt **Balla Mariska** (Luison) kedves megjelenésével, eleven, természetes játékaival és különösen minden kritikán fölül álló művészi énekével. Méltó játszótársa volt **Aldory** (Duboulois). Már a másik pár észrevehetően gyengébb volt: **Rózsahegyi Sárika** az énekrészekben készületlen volt, s emiatt több jelenet nem folytatható le simán, **Viola** is (Roger) kevésbé alkalmas operette-szerepekre, amelyek ügyesebb mozgást, gyorsan pergő nyelvet igényelnek. Úgyesen mutatkozott be **Baróthi** az iskolaszolga szerepében.

Vasárnap délután zónaelőadásban a mindinkább hódító „**János vitéz**,” este pedig a „**Piros bugyellárás**” került színpadra. Itt ismét **Balla Mariska** dominált, ez oldalról is bemutatván rátermettségét, midőn igen ügyesen töltötte be Blaha Lujza kedves szerepét, a Török bírónét. Itt otthonosan mozgott **Viola** (Csillag Pál); jól alakított továbbá **Aldory** (Kósa Gyurka), **Derengi** (Hájas), igen jó volt **Olasz** (Ponnás).

Hétfőn Sudermann ismert társadalmi drámáját az „**Othón**”-t adták. A főszerepet (Magda) **Halasi Vanda** játszotta megrázó igazsággal, amiben erős segítsége volt **Mezey** (Schwartz), aki bár tehetséges határozottan a komikum felé vonza, biztosan mozog a tragikum terén is. Az egész előadás komoly készütségről tanuskodott; a szereplők ambícióval játszottak és mondhatni, az összejáték kifogástalan volt. Kivált **Kovács Andor** a lelkes szerepében, ez egyike volt eddigi legjobb alakításainak; továbbá **Nagy Irénke** (Mariska), **Aldory** (Dr. Kellner).

Kedden **Aldory** jutalomjátéka gyanánt a „**Vándorlegény**” című német operette került színpadra, még pedig **Mezey Kálmán** szerint a világ legnagyobb csodáját h zva létre, t. i. az első telt házat Léván. A darab azonban nem igazolta az előre hirdetett erkölcsös mivoltát; megszoktuk már, hogy ilyenekben a szomszédok igen silány terméket importálnak hozzánk, valóságos bécsi ipar, nem is kétértelmű, de leplezetlen frivolságokkal. Mennyire eltörpült ez is a jóra való magyar termékek, pl. a Bob herceg, vagy a János vitéz mellett! De hát olyanok vagyunk mi, mint a vademberek, szívesen adjuk oda aranyunkat cserébe holmi hitvány füveggyöngyökre! Külömben, ami értékes volt a darabban, azt a szereplők dicsegetésre méltó buzgósággal emelték érvényre. Az egész előadás alatt — a nagy hőség dacára is jókedv uralkodott, amit jórésben a direktor (Csepű komédiás) jóízű ötletei hoztak létre. A címszerepet játszó **Aldorit** — az est hőst — lelkes ovációkban részesítette a közönség, törekedett is arra, hogy hálás legyen érte, ámbar szerintünk nem ez az ő igazi tere, minden ügyességének és jó énekének dacára is; komoly szerepekben sokkal jobban érvényesül. A darab legértékesebb része az **Oculi** (**Balla Mariska**) madárdala, a mely magában is igen szép dolog, de **Balla Mariska** rendkívüli finom, tiszta énekével, a remekül alkalmazott átmenetekkel, melyek nála végtelen simán, minden erőltetés nélkül olvadnak egybe: igazi élvezetet nyújtott. Bajos dolog ezt a bájos éneket jellemezni; hasonlít ez ahhoz, mikor a hegedűn az ugynevezett üveghangokat játsszák, piccicato és staccatoval keverve, szóval, mindentéle fogásokkal, csakhogy míg ott az mesterkelt dolog és csak a művész technikai ügyességét árulja el, ő nála ez is természetesen volt és elbájoló. Az is a baja a darabban, hogy a valamire való dolgok mind az első felvonásban vannak, úgy hogy a második és harmadik felvonás az első képeket ellapul.

Szerdán **Bosnyák Zoltán** „**Sursum Corda**” című drámáját adták igen csekély számú közönség előtt. Az utóbbi körülmény részben annak is tulajdonítható, hogy a szerdai előadás két jutalomjáték közé esett. A darab a születési és felekezeti előítéletek harcát és romboló hatását tünteti fel, amelyek mögött félelmetesen emeli fel a fejét a szocializmus. A megoldás különös módon, befejezetlenül történik; úgy látszik, sok olyan részt hagytak ki az előadásból, melyek a megértéshez szükségesek lettek volna. A szereplők igen jól töltötték be helyüket, a főszereplő játéka kifogástalan volt. Igaz és erőteljes alakítást mutatott be **Halasi Vanda** (Gyulaffy grófné), komolyan, szépen játszott **Kovács Andor** (Gyulaffy László), ugyanezt mondhatjuk **Bittera Erzsike** (Eszter) és **Aldory** (Hermann) játékára. **Nagy Irénke** (Alice) is igen ügyesen, természetesen, tülzás és affektálás nélkül helyezkedett kettős szerepében; **Olasz György** (a rabbi) ez uttal nagyobb és komolyabb szerepet kapott, és derekasan meg is felelt annak.

Csütörtökön **Balla Mariska** jutalomjátéka gyanánt a „**Nebántsvirág**” című kedves operette került színpadra. A teremben nem volt ugyan nagy hőség a zsufoltság miatt, de az ülőhelyek mind el voltak foglalva, sőt a számozottakon kívül is sok

széket töltöttek be. A színpadra lépő művésznőt ki a **Nebántsvirág** szerepét játszotta lelkes éljenzéssel fogadta a közönség, miközben átnyújtották neki a tisztelői által felajánlott emlék-tárgyat: egy gyémántos aranykarpercet egy óriási bokréta meg egy gyöngyvirág-kocsi kíséretében. Szokott szinte egyszerűségével, bájos mosollyal közönte meg a kitüntetését. Meg is hálálta pompás eleven játékaival, gyönyörű énekével, melynél nem tudjuk, vajjon azokat a végtelenül gyöngéd és mégis érthető pianókat csodáljuk-e, vagy hangjának kristály-tisztségét és üdességét. A közönség elragadtatva hallgatta kedvencét, aki életre csütörtöki estét méltán sorozhatja legkedvesebb emlékei közé. Szereplő társai szívesen játszottak közre a művésznő sikerében.

Pénteken zónaelőadásban „**János vitéz**” keltette ismét Iluskáját; a karzat nyögve tartotta szörnyű terhét, de a nézőtér is népes volt.

Tegnap **Rákosi** és **Malonyai** értékes színművét, az „**Elnémult harangok**”-at adták. Az előadásról jövő számuukban emlékezzünk meg.

Közgazdaság.

A sörgyártás terén elkövetett nagyarányú visszaélés foglalkoztatja Temesvár város főkapitányaságát.

Kiderült ugyanis, hogy egy ismert budafoki sörgyáros avégből, hogy gyártmányainak nagyobb kelendőséget szerezzen, pávatollakkal ékeskedik és más sörgyártmányok kiérdemelt jó hírnevét kizsákmányolva, igyekszik a közönséget félrevezetni.

Köztudomású, hogy abban a küzdelemben, melyet a külföldi árucikkek behozatala ellen iparunk folytat, egyedül a sörgyártás terén sikerült eredményeket elérnünk, amelynyiben ezidőszent a külföldi sör jelentékeny részben ki van szorítva az országból.

Ennek a gazdasági téren vívott hazafias küzdelemnek érdeme **Köbányának**, mint elsőrendű sörtermelő helynek nevéhez fűződik, mihez képest a köbányai sörgyártmányok a legkelendőbbek és belértéküknek megfelelőleg, a többi hazai gyártmányoknál magasabb áron is értékesíthetnek.

A köbányai sörnek ezen a jó hírnevén azonban egy idő óta rosszízű üzemek lényeges csorbát ejtettek.

Ifj. **Haggenmacher Henrik** sörgyáros ugyanis — az ismert milliomos — az üzleti reklámszerzésnek igen ügyes módját találta fel **budafoki sörre** számára, mely egyszerűen abban áll, hogy budafoki söréit **köbányai sörképpen** hozza forgalomba.

Az eljárás módja a következő: Ezen **budafoki sörgyáros** cég összes levelein, cég-felirásain ez áll: ifj. **Haggenmacher Henrik sörfőzdéje Köbánya-Budafok**. Az üzleti plakátok azután kioktatják a fogyasztó közönséget, hogy a sörleadás és elszállítás a közönség tetszése szerint **Köbányáról** vagy **Budafokról**, mindkét helyről **eredeti gyári töltésben** történik.

Mi sem természetesebb ezek után, mint az, hogy mindenki, aki e nyomtatványokat olvassa, meg van győződve róla, hogy a **Haggenmacher-féle sör Köbányai sör** és hogy ifj. **Haggenmacher Henriknek** kelt helyen is van, de **első sorban Köbányán sörfőzdéje**.

A míg e cég a nyomtatványokon mindenütt ezt a **kettős jelzést, illetve termelési helyet használja**, magánál a sör forgalomba hozatalánál már meglehető szerénységet tanúsít, mert — jól tudva, hogy a nagy-közönség inkább **köbányai sört** óhajt, mint az előtte ismeretlen budafoki sört — a palackok dugaszra már csak ezt a felírást szerepelteti: „**Haggenmacher, Köbánya**.”

Az ipartörvény 58 §-a a közönség megtévesztésének megelőzése és a tisztesség verseny kivánalmainak megfelelőleg eltiltja és bünteti a **hamis jelzések és a valószínűségnek meg nem felelő adatok** használatát, minthogy pedig ifj. **Haggenmacher Henriknek** Köbányán sörfőzdéje nincs, hanem csak Budafokon, kétségtelen, hogy a tövényt nem lehet azzal az átlátszó turfangal sem megkerülni, hogy a **budafokisört Köbányára szállítják s onnan mint köbányai sört hozzák forgalomba**.

De ifj. **Haggenmacher Henrik** — amikor köbányai sört hirdet — még azt a fáradságot sem veszi magának, hogy tényleg Köbányára szállítassa azon söréit, melyeket köbányai jelzéssel akar forgalomba hozni, hordókban leküldi sörét **Budafokról** Temesvárra vagy más elárúsító helyre, ott lefejteti palackokba reányomatja az üvegre, hogy **eredeti gyári töltés, a dugaszra pedig beégetteti azt, hogy Haggenmacher — Köbánya! S megvan a köbányai sör**.

A temesvári keresk. és iparkamara — a temesvári főkapitányaság megkeresésére, miután hatósági bizonyítvánnyal igazoltatott, hogy ifj. **Haggenmacher Henriknek Köbányán sörfőzdéje nincs**, a rendelkezésére bocsájtott adatok alapján f. é. március havában tartott teljes ülésében foglalkozván a felmerült panasszal, **egyhanguan hozott határozatával élesen tiltó a panaszolt sörgyáros cég üzemleit és kimondotta, hogy panaszoltnak az a tényre, hogy árucikkein és egyéb üzleti nyomtatványain termelési helyként Köbányát is szerepelteti, a hamis jelzők használatának ipari kihágását képezi**, mely is az 1884. évi XVII. tc. 58 §-ába ütközvén, megfelelő módon büntetendő.

A keresk. és iparkamara határozatának indokaiiban kiemeli, hogy a panaszolt cég

jogtalanul veszi igénybe budafoki gyártmányai javára a köbányai elnevezést, melynek országos híré és messze földön ismertté vált nagy sörfőzdéi a termelési gócpont renoméjával együtt a magyar sörnek szereztek meg a számára oly soká csaknem teljesen elzárt piacot.

A temesvári keresk. és iparkamarának ez a határozata mindenesetre idején lerántotta a leplet ifj. **Haggenmacher Henrik** üzelméről és nagy szolgálatot tett a hazai ipar ügyének akkor, amikor egyfelől kiméletlenül írta ki belőle a felburjánzott gyomot, másfelől pedig figyelmezteti a közönséget azokra a hamis adatokra, amelyekkel jöhizeműségét félrevezették és kizsákmányolták. — Bkdt.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.
1905. évi május hó 7-től május hó 14-ig.

Születés.		
A szülők neve	A gyermek anyjának neve	A gyermek neve
Jakab János Duchon Erzsébet	fiu	Lajos
Gyurgyanovics K. Gáspár R	leány	Erzsébet
Budai József Csenger Anna	fiu	József Gyula
ifj. Kaczián András Turián V.	fiu	—
Vörösmarty Miklós Lázár Ilona	leány	Ilona
Györgyi Lajos Gyurcsinka Adél	fiu	Lajos

Házasság.	
Völégény és menyasszony neve	Vallása
Mészáros Lajos Kalapos Mária	róm. kath.
ifj. Csákányi Sándor Kiss Ilona	ev. ref.

Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kaczián —	3 óra	koraszülés
Bába Vince	19	csigolyalob
Braun József	71	májzsugorodás
ösv. Nikanovics Jánosné Valki Anna	65	idült veselob
ifj. Varl Antal	4	agyh. gyulladás

Lévai piacziárak.
Rovátvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mászánként 17 kor. 40 fill. 17 kor. 80 fill. **Kétszeres** 15 kor. 60 fill. 16 kor. 20 fill. — **Rozs** 14 kor. 60 fill. 15 kor. 20 fill. — **Arpa** 14 kor. 20 fill. 14 kor. 80 fill. **Zab** 15 kor. 40 fill. 15 kor. 60 fill. — **Kukorica** 17 kor. 20 fill. 18 kor. 40 fill. **Bab** 26 kor. 20 fill. 26 kor. 80 fill. — **Leucse** 27 kor. 40 fill. 28 kor. 40 fill. — **Köles** 9 kor. 80 fill. 10 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten. **Vörös here** 120—140 kor., **Luczernamag** 86—110 kor. **Muharmag** 32—33 kor. **Büköny** 22—24 kor. **Baltacim** hámozott 74—80 kor. nem hámozott 28—30 kor. **Rébam.** ipr. 84 kor., nem impr. 72 kor.

Nyilttér.
353/1905 végrh. sz.
Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai 1905 évi V. 172/i sz. végzése folytán dr. **Kmoskó Béla** ügyvéd által képviselt **Lilienthal Adolf** felperes részére **Blumenfeld Ármin** alperes ellen 138 kor. 50 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2339 kor. becsült ingóságokra a lévai kir. jbiróság 1905 V. 172/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok tényleges zálogjogot nyertek volna, **Léván leendő megtartása határidőül 1905 évi május hó 19 és következő napján délelőtt 10 óra**ra kitűztetik, a mikor a bírónál felülfoglalt butorok, lovak és szekerek s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el-fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jngót tartanak, hogy mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a vérehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldötté irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Léván, 1905. évi aprils hó 30.
Karácsonyi Pál
kir. bírósági végrehajtó.

677/1905 tvi. sz.
Arverési hirdetmény kivonat.
A lévai kir. járásbíró, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy ösv. **Mészáros**

Lászlóné és társai végrehajtatóknak **Zwrhokril Rózsá és társai** végrehajtást szenvedők elleni 1280 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtása ügyében a lévai kir. járásbíró területén levő, Láván fekvő, a lévai 67 sztkjvben A 7 2 sor 1109 hrsz. a foglalt 743 összeírasi számú ház és beltelekben végrehajtást szenvedők 1/3-rész illetményére a C. 13. 1. a. özvegy **Zwrhokril Jakabné** szül. **Königstein Mária** javára az árverést 2400 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a feutebb megjelölt ingatlan rész az **1905 évi május hó 30-ik napján d. e. 9-órakor** a lévai kir. járásbíró telekkönyvi kiadóhivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 109/0.-át készpénzben, vagy az 1881.LX.t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, 1905. évi március 3-án
Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Pogany
kir. jbiró.

Minden háziasszony bűszkesége a jó kávé.

Kathreiner-Fele
Kneipp-malata kávének
egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Bluz selyem méterenkint 65 kr. től, 11 fr. 35 kr.-ig. Legutolsó újdonságok. Bármint és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postai árdultával.

HENNERBEG selyem-gyár. Zürich.
UJ! UJ!
COOK & JOHNSON
amerikai szabadalmazott tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal oszlatítja a fájdalmat. — Kapható az ország minden gyógyszerárában. — 1 drb. borítékban 20 fill. 6 drb. kartonban 1 kor., postai küldés esetén 20 fillérel több. — Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerár Budapest, VI. Király-utca 12. — Központi raktár Magyarország-Ausztria részére: „**A samaritanushoz**”, Grác.

Fiatál, oklev. képzettséggel bíró keresztény

nevelő
ki zenét (hegedű és zongora) valamint művészti festést is szívesen tanít állást keres.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Erzsébet királyné-sorsjegyek eladásával foglalkozó **ÜGYNÖKÖK** magas jutalékkal felvétetnek. Ajánlatok intézendők **FISCHER** és **RIESZ** bankház Budapest, Erzsébet-körut 9.

Gyöngyvirág-crème és szappan arczra, kézre legjobb, teljesen ártalmatlan szer. 1 tégely ára 1 korona. — Szappan 80 fillér. **BOLEMAN** gyógyszerárban Léván.

Eladó ház.
Kohary utca 3 számú ház szabadkézből eladó, 4 szoba 1 konyha kamra pince, folyosó.

Szél-hajtó, görcs-csillapító hódzsir-csöppek.
Étvágyat elősegíti és az emésztéshez szükséges híziszer.

Ára füvegneként 1 korona
Két füvegneként kevesebb (2.50 kor. utánvétellel) postán nem küldetik. Beszerezhető: **BITTNER GYULA** gyógyszerárban **Gloggnitz**. (Alsó-Ausztria).

Óriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyereményt fizetünk ki nagybecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a **98.924** sz. sorsjegyre,
a **400,000** kor. legnagyobb főnyereményt a **83.451** zs. sorsjegyre, továbbá **110.000. 80.000. 70.000. 60.000. 25.000. 20.000** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ leghelyesebb osztálysorsjátékban vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. magyar osztálysorsjátékban 110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénzneremény jut és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000 200.000. 2 á 1000 000, 1 á 90.000. 2 á 80.000, 1 á 70.000. 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10 000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.
1/2 " " " 3. — " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főáruháza osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46a. I. fiók: Váci-körút 4a.
II. fiók: Múzeum-körút 11a. III. fiók: Erzsébet-körút 54a.

Lévai Kereskedelmi Bank R. T.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására juttatni, hogy betéteket jelenleg

4 1/2 % -nyi kamatoztatással

vesszük át.

A legelőnyösebb feltételek mellett számítolunk le váltókat adunk előlegeket értékpapírokra, ingatlanokra törlesztéses kölcsönöket adunk, vagy fennálló tartozásokat convertálunk. Veszünk és eladunk értékpapírokat, külföldi pénzeket

A t. közönség szives bizalmát és megbízásait kérjük.

LÉVAI KERESKEDELMI BANK R. T.

Lehet-e a tüdőbaj ellen védekezni?

A tüdőbajok okozói gyanánt a tuberkulózis-bacilusokat ismerték föl, a melyek mindenütt, a hol tüdőbajosok tartózkodnak, benne vannak a levegőben és az utca porában és nem pusztíthatók el. Jóllehet a bacillusok csaknem minden ember a porral magába szívja, még sem lesz minden ember beteg, mert az emberi szervezet rendes viszonyok között szerencsére képes arra, hogy a betegségnél beleje hatolt csirait a gázo- (föld) mirigyekben lévő határos anyag segítségével ártalmatlanná tegye. Csak ott tör ki a betegség, a hol ezek a mirigyek mozgonyultak és miután ezt híros szakemberek fölismerék, közelfele volt, hogy a gégemirigyek orvosi eszközökkel segítséssel a betegség csiráinak legyőzésére. Ujabb időben a tüdőbajosoknak éppen ezért

HOFFMANN dr.-féle glandulént

szednek, a mely egészséges állatok gégemirigyéből tartalmazza azt a határos anyagot és így a betegség csirait elpusztító anyagok mesterséges bevezetésével támogatja a test természetes gyógyító törekvését. Azok az orvosok, a kik betegüknél glandulént alkalmaznak, azt tapasztalják, hogy a betegnek étvágya növekedik, kedvük derül, erejük és testük gyarapodik, a köhögés alább hagy, a köpet oldódik, az éjjeli izzadás eltűnik; szóval, hogy a gyógyulás folyamata megkezdődik. Ártalmatlan tehát, hogy ne mulasztjuk el a glandulén-tablettákkal való kísérletet.

A glandulén Hoffmann dr. utódai kém. gyárában Moerano (Szászország) készül és orvosi rendeltetűre gyógyszerárakban, valamint a raklárban: **Fragner B. Gyógyszertára** os. és ktr. udvari szállító, Prága 203-111. **Török J. Gyógyszertára** Budapest, Király-utca 12. sz. üvegekben 100 tabl. a 550 K. 50 tabl. a 3 K. kapható. Kimerítő brosrát a gyógyító eljárásról orvosok és meggyógyult betegek jelentésével kívánatra ingyen és bérmentve küld a gyár.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosókövet,

„Asszonydícséret”

védjegyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Méltótlózetelenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Peronospora-készülékek.

Vermore és Attia-féle legjobb!

Felülmulhatlan,

a siker kétségtelen.

A szőlővessző (venyige) leveleinek betegségei ellen, valamint a fák és komlókaesoknak rovarok, levelékek, pondrók és méharmat stb.-től való megtisztítására.

Vermorel-féle 10 frt., Attia 12 frt.

Attia Phyloxera-feckendő 23 frt. Kénporfuvók 2 frt. 50 kr.

Kapható:

Kern Testvéreknél LÉVÁN.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb Aczélekék 1, 2, 3 és 4 barázdasnak Rét, moha, tagozot és diagonál Boronák Gyűrűs és sima acél lemez, földi hengerek, Agricola vetőgépek.

Cséplőgépek

szab. új Kúrívveuoőy állított görgős osapágyakkal

kézi-, járgány és gőzhajtásra

Járgányok

1-6 vonóállat befogására Legujabb gabona-tisztító-rosták, TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK, Szecska vágók, darálók, répvágók, Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta gazdasági gépek

legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek Alap. 1872. Bécs, II/1. Taborstrasse 71. 1000 munkás.

Kitüntetve több, mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék és számos előmerő levél ingyen. — Képviselek és vizont elárusítók kerestetnek. Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek Igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

	korona
Elősmagyar monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	58-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-től 80-ig
Vadói szabadalm. Adria családi varrógép	86-től 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-től 100-ig
Körhajtós családi (Ringschiff) gép	100-től 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézihajtásra	44 korona

Műhímezési készleték ára 4 korona.

Főraktár: Kern Testvéreknél Léván

Legjobb géptűk, részek és osónak olosón.